НАРОДНО СЪБРА...
Вх.No 48-354-04-7
Дата 05 / 01 2023

11:39

ЧРЕЗ
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ

ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
КОМИСИЯТА ПО ПРАВНИ ВЪПРОСИ

УВАЖАЕМИ/А ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,

На основание чл. 87, ал. 1 от Конституцията на Република България и в срока и **по реда на чл.80, ал.1, вр. чл. 71, ал. 1, т.1** от ПОДНС внасяме(е) Предложения за изменения и допълнения в приетия на първо гласуване на 21.12.2022г. от 48-мо Народно събрание Законопроект за изменение и допълнение на Търговски закон вх. № 48-202-01-9/24.10.2022г. на Министерски съвет с МОТИВИ към тях, съдържащи причините за приемането, целите и очакваните резултати и приложен анализ за съответствие с правото на Европейския съюз в съответствие с чл. 80 ал.3 от ПОДНС относно Директива (ЕС) 2019/1023 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 година за рамките за превантивно преструктуриране, за опрощаването на задължения и забраната за осъществяване на дейност, за мерките за повишаване на ефективността на производствата по преструктуриране, несъстоятелност и опрощаване на задължения и за изменение на Директива (ЕС) 2017/1132.

Молим предложенията да бъдат представени за разглеждане и гласуване съгласно установения ред.

ВНОСИТЕЛИ:

Надежда Самарджиева

Мария Недева

Александър Симов

ПРЕДЛОЖЕНИЯ

За изменения и допълнения в приетия на първо гласуване на 21.12.2022г. от 48-мо Народно събрание Законопроект за изменение и допълнение на Търговски закон вх. № 48-202-01-9/24.10.2022г. на Министерски съвет

1. **В § 16.** от приетия на първо гласуване на 21.12.2022г. от 48-мо Народно събрание Законопроект за изменение и допълнение на Търговски закон вх. № 48-202-01-9/24.10.2022г. на Министерски съвет да бъде направено следното **допълнение**:
   В Чл. 638. (6)
   В изречение първо да бъдат добавени думите :

   „ и в случаите на чл.739 или чл.760ж.“

   и текстът на ал.6 да придобие следното съдържание:

   „(6) Спряното изпълнително производство се прекратява, ако вземането бъде предявено и прието при условията на чл. 693 **и в случаите на чл.739 или чл.760ж**. Наложените в изпълнителното производство запори и възбрани са непротивопоставими на кредиторите на несъстоятелността. Не се допуска налагане на обезпечителни мерки по реда на Гражданския процесуален кодекс или Данъчно-осигурителния процесуален кодекс върху имуществото на длъжника след откриване на производство по несъстоятелност.”.

2. **В § 65.** от приетия на първо гласуване на 21.12.2022г. от 48-мо Народно събрание Законопроект за изменение и допълнение на Търговски закон вх. № 48-202-01-9/24.10.2022г. на Министерски съвет да бъде направено следното допълнение:

   В **Чл. 744** в **новата алинея (3)** да бъде поставена запетая и добавени думите :

   „ но не по-късно от три години от най-късно настъпилата дата - на решението за откриване на производството по несъстоятелност, на описа по чл.653 или на влизане в сила на решението по чл.707, ал.1 за утвърждаване на плана за оздравяване и прекратяване на производството:“

   и текстът на **новата алинея (3)** да придобие следното съдържание:

   „ (3) Производството по несъстоятелност може да бъде възобновено и след изтичане на срока по ал. 1 **, но не по-късно от три години от**

най-късно настъпилата дата - на решението за откриване на производството по несъстоятелност, на описа по чл.653 или на влизане в сила на решението по чл.707, ал.1 за утвърждаване на плана за оздравяване и прекратяване на производството:“.

3. **В § 66** от приетия на първо гласуване на 21.12.2022г. от 48-мо Народно събрание Законопроект за изменение и допълнение на Търговски закон вх. № 48-202-01-9/24.10.2022г. на Министерски съвет да бъде направено следното изменение:

В **Чл. 745** в **новата алинея (2)** думите **„длъжника, от всеки негов кредитор“** да бъдат заменени с думите **„лицата по ал.1“**

и текстът на **новата алинея (2)** да придобие следното съдържание:

„(2) Когато производството е прекратено на основание чл. 632, ал. 4 и 5, искането за възобновяване може да се направи освен **от лицата по ал.1** и от кредитор по чл. 717н.“.

4. В § 68. от приетия на първо гласуване на 21.12.2022г. от 48-мо Народно събрание Законопроект за изменение и допълнение на Търговски закон вх. № 48-202-01-9/24.10.2022г. на Министерски съвет да бъдат направени следните изменения и допълнения:

4.1. В **Чл. 760в.** да бъде направено следното изменение:

Думата **„едноличния“** да отпадне.

и текстът на **Чл. 760в.** да придобие следното съдържание:

„Чл. 760в. Доколкото в тази глава няма особени разпоредби, за производството по несъстоятелност на предприемача се прилагат съответно разпоредбите относно производството по несъстоятелност за търговец.“

4.2. В Чл. 760ж., ал. (1), т.2 думите **„е погасил“** да бъдат заменени с думите **„ са погасени“**

и текстът на **Чл. 760ж., ал. (1), т.2** да придобие следното съдържание:

„2. **са погасени** разноските в производството по несъстоятелност;“

4.3. В Чл. 760ж., ал. (1), т.3 думите **„е погасил“** да бъдат заменени съответно с думите **„ са погасени“** .

и текстът на **Чл. 760ж., ал. (1), т.3** да придобие следното съдържание:

„3. **са погасени** поне 1/3 от задълженията вземанията, при условие че същите не надхвърлят стойността на неговия несеквестируем доход по чл. 446 от Гражданския процесуален кодекс за срок три години след датата на откриване на производството по несъстоятелност при спазване на реда на вземанията по чл. 722, ал. 1;“

4.4. . В Чл. 760ж., ал. (1), т.5, б. „б“ след цифрата „4“ да бъдат добавени съюзът **„и“** и цифрата **„5“ .**

и текстът на **Чл. 760ж., ал. (1), т. 5, б. „б“** да придобие следното съдържание:

„б) влизане в сила на решението на съда по чл. 632, ал. 4 **и 5**, с което се обявява неплатежоспособността, установява се, че наличното имущество не е достатъчно за покриване на разноските в производството по несъстоятелност, и производството се прекратява;“

5. В § 94. от приетия на първо гласуване на 21.12.2022г. от 48-мо Народно събрание Законопроект за изменение и допълнение на Търговски закон вх. № 48-202-01-9/24.10.2022г. на Министерски съвет

В **Чл. 798.** да бъде направено следното изменение:

Думата **„едноличния“** да отпадне.

и текстът на **Чл. 798.** да придобие следното съдържание:

„Чл. 798. Доколкото в тази глава няма особени разпоредби, за производството по стабилизация на предприемача се прилагат съответно разпоредбите относно производството по стабилизация за търговец.“

ВНОСИТЕЛИ:

МОТИВИ
По чл.80, ал.3 от ПОДНС

1. **По отношение на предложението за допълнение на § 16. от приетия на първо гласуване на 21.12.2022г. от 48-мо Народно събрание Законопроект за изменение и допълнение на Търговски закон вх. № 48-202-01-9/24.10.2022г. на Министерски съвет:**

Действащата към момента нормативна уредба в нейната съвкупност от материални и процесуални норми и в частност предложеното съдържание на новата алинея 6 /досегашна ал.4/ от чл.638 от ТЗ е В ПРОТИВОРЕЧИЕ с нормата на чл.21, ал.2 от Директива (ЕС) 2019/1023 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 година за рамките за превантивно преструктуриране, за опрощаването на задължения и забраната за осъществяване на дейност, за мерките за повишаване на ефективността на производствата по преструктуриране, несъстоятелност и опрощаване на задължения и за изменение на Директива (ЕС) 2017/1132.

Съгласно същата норма Република България следва да гарантира :

„че несъстоятелни предприемачи, които са спазили своите задължения, когато такива задължения съществуват съгласно националното право, **получават опрощаване на задълженията си при изтичането на срока за опрощаване, без да е необходимо да подават молба до съдебен или административен орган за откриване на производство, в допълнение към производствата по параграф 1**.

Тези производства са изчерпателно описани в чл.1,ал.1, б.а, б. и в от Директивата. В ал.2 са посочени изключенията, а в чл.4 от Директивата са предвидени възможностите за разширяване на кръга от лица за достъп до тези производства.

Към настоящия момент в уредбата на материята за несъстоятелността от разпоредбите на Директивата пряко и непосредствено следва да се ползват: едноличните търговци, търговските дружества, неограниченоотговорните съдружници в персонифицираните дружества по силата на нормата на чл.610 от ТЗ, а за в бъдеще и физическите лица-предприемачи съгласно § 68. от законопроекта.

При това положение в хипотеза на влязло в сила решение по чл.630 или по чл.632, ал.1 от ТЗ при условията на чл.638, ал.6 /досегашна ал.4/ от ТЗ предмет на проекта, всички изпълнителни производства биват спрени.

След приключване на производството по несъстоятелност предвид нормата на досегашната чл.638, ал.4 и нова ал. 6 /в предложения от МС вариант на съдържание на същата/ **се прекратяват САМО И ЕДИНСТВЕНО изпълнителните производства** с взискатели /кредитори/, **чиито вземания са приети при условията на чл.693** и е налице пълен идентитет на тези вземания с притезанията им предмет на спряното изпълнително производство.

Едновременно с това обаче е налице и нормата на чл. 739 от Търговския закон, а занапред ще действа и бъдещата норма на чл.760ж от законопроекта.

Или с други думи - по силата на закона и при траспонирането на Директива (ЕС) 2019/1023 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 година след приключване на производството по несъстоятелност при определени предпоставки **ще настъпи и погасяване на задълженията на несъстоятелния длъжник.**

Това погасяване **е еквивалентно** на предвиденото в Директива (ЕС) 2019/1023 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 година пълно опрощаване на задълженията по смисъла на чл.20, ал.1 от същата.

Когато несъстоятелния длъжник е търговско дружество с решението по чл. 735,ал.1, вр. ал.3, ТЗ предвижда съдът да постанови заличаване на търговеца, освен ако са удовлетворени всички кредитори и е останало имущество.

Решенията пък по чл.632, ал.4 и ал.5, вр. ал.4 ТЗ предвиждат съдът да постанови заличаване на несъстоятелния длъжник - търговец независимо от всички останали обстоятелства.

Това заличаване на търговеца / когато същият е търговско дружество/ е равносилно на гражданска смърт.

При тези хипотези не е налице правоприемство по смисъла на чл.227 ГПК между прекратения и заличен търговец и което и да е лице и респективно това води до липса на пасивна процесуална легитимация по спряното на основание чл. 638, ал.5 и нова ал. 6 и чл.432, ал.1 т.7 ГПК изпълнително производство.

Липсата на пасивна процесуална легитимация е абсолютна отрицателна предпоставка за воденето на какъвто и да е било процес включително и изпълнителен, поради което и в този случай ще настъпи прекратяване на спряното на основание чл.638, ал.5 /нова ал.6 в редакцията

предложена от вносителя/ изпълнително производство и ще е БЕЗ ЗНАЧЕНИЕ дали по отношение на несъстоятелния длъжник, който е прекратен и заличен е настъпил факта на погасяване на задълженията.

Не така стоят нещата обаче в хипотезата когато несъстоятелният длъжник е едноличен търговец, предприемач или физическо лице по чл.610 от ТЗ когато по отношение на същите са постановени съдебни решения по чл.735, ал.1, т.2 или по чл.632, ал.4 и ал.5 ТЗ.

Както физическото лице - едноличен търговец или предприемач, а така също и физическите лица по чл.610 от ТЗ / неограничено отговорни съдружници/ продължават да съществуват, а в случай на смърт- имат своите правоприемници.

В настоящата уредба **ЛИПСВА И ЩЕ ПРОДЪЛЖИ ДА ЛИПСВА норма** /включително и в чл.433, ал.1 ГПК/, която да овласти съдебния изпълнител **да прекрати** спряното при условията на чл. 638, ал.4 и нова ал. 6 от ТЗ и чл.432, ал.1 т.7 ГПК изпълнително производство, образувано за вземане на взискател - кредитор чиито вземания са погасени при условията и предпоставките на чл.739 или чл.760ж от ТЗ.

Нещо повече – дори и нормата на чл.638, ал.4 /нова ал.6/ от ТЗ НЕ ПРЕДВИЖДА и НЕ ДОПУСКА такова прекратяване.

Единствения правен способ да настъпи за тези субекти -едноличен търговец или предприемач, а така също и физическите лица по чл.610 от ТЗ / неограниченоотговорни съдружници/ ефекта от нормите на чл.739 и от бъдещата норма на чл.760ж. от ТЗ е те предявят пред друг съд иск с правно основание чл.124, ал.1 вр. чл.439 ГПК.

Не по-малко важно е че искът с правно основание чл.124, ал.1 вр. чл.439 ГПК **Е ОЦЕНЯЕМ и за него се дължат държавни такси и разноски** на общо основание и същите в много от случаите **са и ще бъдат непосилни за този кръг субекти**. Още повече след проведено производство по несъстоятелност и осребрено тяхно имущество.

Т.е. ще е налице второ допълнително производство, освен производството по несъстоятелност, в което ще се „установява“ настъпилият и установен от закона юридически факт на погасяване.

Именно **такова второ производство ЩЕ БЪДЕ В ПРОТИВОРЕЧИЕ** с изискванията на **чл.21, ал.2** от Директива (ЕС) 2019/1023 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 година:

*„2. Държавите членки **гарантират**, че несъстоятелни предприемачи, които са спазили своите задължения, когато такива задължения*

съществуват съгласно националното право, получават опрощаване на задълженията си при изтичането на срока за опрощаване, ***без да е необходимо да подават молба до съдебен или административен орган за откриване на производство, в допълнение към производствата по параграф 1.***"

Или иначе казано - веднъж е извървян процеса по несъстоятелност по отношение на тази категория несъстоятелни длъжници, настъпил е Ex lege юридическия факт на погасяване /опрощаване/ на задълженията им и след това същите ще трябва да водят втори процес пред друг съд за повторното му установяване.

Изр. 2 чл.21,ал.2 на Директивата допуска държавите членки „да запазят или да въведат разпоредби, позволяващи на съдебен или административен орган **да провери дали предприемачите са изпълнили задълженията си**, за да получат опрощаване на задълженията".

Такава е бъдещата норма на чл.760з – с нея се въвежда изискване в производство по реда на чл. 752 – 755 ТЗ да бъдат проверени две от кумулативно предвидените предпоставки за погасяване на задълженията /респективно вземанията/.Тази норма и свързаната с нея процедура обаче **НЕ УСТАНОВЯВА** погасяването на задълженията /респективно вземанията/. Тя има за задача само и единствено да установи **НАЛИЦЕ ЛИ СА и то ЧАСТ ОТ ПРЕДПОСТАВКИТЕ** за погасяването на задълженията/вземанията/.

Погасяването /опрощаването/ ще настъпи ПО СИЛАТА НА ЗАКОНА.

Предлаганото допълнение в текста на **§ 16.** от приетия на първо гласуване на 21.12.2022г. от 48-мо Народно събрание Законопроект за изменение и допълнение на Търговски закон 48-202-01-9 на Министерски съвет в частта на чл.638, ал.6 /досегашна ал.4/ от ТЗ чрез добавяне на думите : **„ и в случаите на чл.739 или чл.760ж."** ще има следния ефект :

За субектите - еднолични търговци, предприемачи и физически лица по чл.610 от ТЗ, с влизане в сила решение по чл.735, ал.1, т.2 или по чл.632, ал.4 и ал.5 ТЗ ще възникне правото да поискат от съдебния изпълнител прекратяване на спряното при условията на чл. 638, ал.4 и нова ал. 6 изпълнително производство образувано от взискател - кредитор чиито вземания са погасени на основание чл.739 или 760ж от ТЗ.

За съдебния изпълнител ще възникне и процеуално-правната възможност и законовото задължение с нарочно постановление да стори това, като прогласи този факт /аналогично на постановлението за

прекратяване на изпълнително производство с правно основание чл.433, ал.1 т.8. ГПК/.

Впрочем такава е и практиката за прилагане на разпоредбата на чл.638, ал.4 /нова ал.6/от ТЗ и до момента при визираната до момента в нея единствена предпоставка - предявено и прието при условията на чл. 693 от ТЗ вземане от кредитор-взискател.

Следва да бъде поставен и въпроса:

При приемане на това допълнение на § 16. от приетия на първо гласуване на 21.12.2022г. от 48-мо Народно събрание Законопроект за изменение и допълнение на Търговски закон 48-202-01-9 на Министерски съвет в частта относно чл.638, ал.6 въз основа на какви факти ще бъде извършена преценката от съдебния изпълнител досежно наличието на предпоставките за прекратяване?

Считам/е/, че фактите, които съдебният изпълнител следва да установи относно наличието на предпоставките за прекратяване на изпълнителното производство са идентични и/или аналогични с фактите, които същият следва да установи и в сегашната редакция на нормата на чл.638, ал.4 / нова ал.6/ ТЗ.

И в сегашната редакция е предвидена възможността за прекратяване на изпълнителното производство при наличието само на една предпоставка - предявено и прието при условията на чл. 693 от ТЗ вземане от кредитор-взискател.

В случая с тази редакция това е фактите :

- на обявяване в ТРРЮЛНЦ по реда на чл.689 и чл. 695 от ТЗ на списъците с приетите вземания и на определението на съда по чл.692, ал.5 от ТЗ /влезлите в сила решения по чл.694 от ТЗ водят до разпоредбата на чл.695 и респективно до определение по чл.692, ал.5 за допълване или заличаване на вземания от списъците/

- идентитет между приетото вземане и изпълнителното основание, въз основа на което е образувано изпълнителното производство.

Наличието тези установени от съдебния изпълнител факти е основание за същия да прекрати спряното на основание чл.638, ал.4 нова ал.6 /в редакцията на МС/ от ТЗ изпълнителното производство НЕЗАВИСИМО ОТ наличието или липсата на предпоставките по чл.739 или чл.760ж от ТЗ.

С предложената редакция ще се изяснява само единствено хипотезата на неприето при условията на чл.693 от ТЗ вземане.

Този факт се установява по същия начин и води до следните изводи **относно настъпили юридически факти с правно значение**:

Взискателят-кредитор:

а/ Взискателят-кредитор не е упражнил правата си в сроковете по чл.685 и чл.688 и са налице предпоставките на чл.739 от ТЗ;

или

б/ Взискателят-кредитор е упражнил правата си в сроковете по чл.685 и чл.688, но вземанията му не са били приети от синдика и/или са били приети, но срещу тях е имало възражение и възраженията са разгледани по реда на чл.692, ал.3 от ТЗ и е било постановено определение по чл.692, ал.4 от ТЗ;

или

в/ Взискателят-кредитор е упражнил правата си в сроковете по чл.685 и чл.688, вземанията му са били приети от синдика и одобрени от съда с определението по чл.692,ал.5 от ТЗ, но **впоследствие е влязло в сила съдебно решение по чл.694, ал.1,ал.2 или ал.3 от ТЗ**, с което съдът е установил, **че вземането не съществува или че не е било изискуемо**, поради което и същото е заличено от списъците и е налице допълване за това по реда на чл.695 от ТЗ;

или

г/ не се развило производство по предявяване на вземанията т. к. не е била платена сумата по чл.629б от ТЗ от лицата, призовани да я внесат по сметка на съда /**взискателят-кредитор е след лицата по чл.625 от ТЗ в редакцията на нормата на чл.629б от ТЗ както и сред „заинтересованите лица“ в редакцията на същата норма според § 11. от проекта за ИД на ТЗ** /.

Всички действия на длъжника, кредиторите, комитета на кредиторите, събранието на кредиторите, синдика, както и актовете на съда по несъстоятелността относно горепосочените юридически факти с правно значение са публични и се вписват в книгата по чл.634в, ал.1 от ТЗ. В същата книга се вписват и решенията и определенията на въззивния и касационния съд по жалбите срещу актовете на съда по несъстоятелността относно горепосочените юридически факти с правно значение.

Постановлението на съдебния изпълнител за прекратяване на изпълнителното производство подлежи на съдебен контрол по реда на чл.435, ал.1 т.3 ГПК

При това положение законосъобразността на предпоставките, установяващи погасяването на правото на принудително изпълнение и на притезателните материални права на взискател - кредитор **отново ще подлежи на съдебен контрол.**

Този съдебен контрол обаче НЯМА ДА Е в противоречие с разпоредбата на чл.21, ал.2 от Директива (ЕС) 2019/1023 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 година, т. к. потестативното право на жалба срещу постановлението на съдебния изпълнител ще принадлежи на взискателя – кредитор,

За несъстоятелния длъжник няма да е налице правен интерес от жалба с правно основание чл.435,ал.1 т.3 ГПК.

Заедно с това несъстоятелния длъжник няма да бъде принуден да предявява иск с правно основание чл.124, ал.1, вр. чл.439 ГПК пред друг съд, което от своя страна да доведе до посоченото противоречие.

С предлаганото допълнение САМО И ЕДИНСТВЕНО се разширяват предпоставките за прекратяване на спрените изпълнителни производства.

Едновременно с това обаче и се удовлетворяват и транспонират изискванията на **чл.21, ал.2** от Директива (ЕС) 2019/1023 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 година.

В случай, че не бъде прието предлаганото с настоящото предложение допълнение на **§ 16.** от приетия на първо гласуване на 21.12.2022г. от 48-мо Народно събрание Законопроект за изменение и допълнение на Търговски закон 48-202-01-9 на Министерски съвет **относно ал.6 на чл.638 от ТЗ** ще се създадат предпоставки за постановяване на бъдещи съдебни решения срещу Държавата за нанесени вреди вследствие на нарушени права на субектите – еднолични търговци, предприемачи и физически лица по чл.610 от ТЗ, произтичащи от правото на Европейския съюз, т. к. няма да е транспониран текста на **чл.21, ал.2** от Директива (ЕС) 2019/1023 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 година.

Тези вреди могат да бъдат имуществени и да се изразяват както във вид на платени разноски по исковете с правно основание чл.124, ал.1 вр. чл.439 ГПК - държавни такси и разноски във вид депозити за експертизи и на платени или дължими адвокатски възнаграждения, а така също и във вид на пропуснати ползи.

Възможно е да бъдат претендирани и неимуществени вреди, но отделен е въпросът за основателността на такива претенции.

2. По отношение на предложението за допълнение на § 65. от приетия на първо гласуване на 21.12.2022г. от 48-мо Народно събрание Законопроект за изменение и допълнение на Търговски закон вх. № 48-202-01-9/24.10.2022г. на Министерски съвет:

Действащата към момента нормативна уредба в нейната съвкупност от материални и процесуални норми и в частност предложеното съдържание на новата алинея 3 от чл.744 от ТЗ е В ПРОТИВОРЕЧИЕ с нормата на чл.21, ал.1 от Директива (ЕС) 2019/1023 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 година за рамките за превантивно преструктуриране, за опрощаването на задължения и забраната за осъществяване на дейност, за мерките за повишаване на ефективността на производствата по преструктуриране, несъстоятелност и опрощаване на задължения и за изменение на Директива (ЕС) 2017/1132.

Съгласно същата норма Република България следва да гарантира :

„…..че срокът, след който несъстоятелни предприемачи могат да получат пълно опрощаване на задълженията си, **не е по-дълъг от три години и започва да тече най-късно от датата на**:

а) в случая на производство, което включва план за погасяване — решението на съдебен или административен орган за утвърждаване на плана или началото на изпълнението на плана; или

б) в случай на всякакви други производства — решението на съдебния или административния орган за откриване на производството, или датата на установяване на масата на несъстоятелността на предприемача.“

Директивата работи с понятията ПЛАН ЗА ПРЕСТРУКТУРИРАНЕ и ПЛАН ЗА ПОГАСЯВАНЕ.

По същество планът за преструктуриране е аналогичен с понятията „ПЛАН ЗА ОЗДРАВЯВАНЕ“ , предмет регламентация в Глава четиридесет и четвърта и „ПЛАН ЗА СТАБИЛИЗАЦИЯ“ по ЧАСТ ПЕТА от ТЗ включително и предложената със законопроекта нова Глава петдесет и девета.

Нашето право не работи с понятието ПЛАН ЗА ПОГАСЯВАНЕ. Тълкувайки Директивата следва да бъде направен извода, че такъв ПЛАН ЗА ПОГАСЯВАНЕ представлява част от Плана за оздравяване – чл.700, ал.1 т.3 от ТЗ, или от Плана за стабилизация - чл.770, ал.2 т.10 от ТЗ в

досегашната редакция- респективно чл.769, ал.3 т.1 и чл.770, ал.1 т.13 от законопроекта.

Погасяването е уредено в нормите на чл.739 и предложение нов чл.760ж от ТЗ.

Предложената редакция на новата алинея 3 от чл.744 ни връща към състоянието на вечния длъжник и освен това е в противоречие с посочената по-горе норма на чл.21, ал.1 от Директива (ЕС) 2019/1023 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 година.

Това е така, доколкото се предвижда производството по несъстоятелност да може да бъде възобновявано и след едногодишния срок срока по ал.1 и то БЕЗ ОГРАНИЧЕНИЕ ВЪВ ВРЕМЕТО.

На практика с тази редакция възобновяване на производството по несъстоятелност може бъде осъществено след дори повече от 10 години при наличието на определени предпоставки.

При възобновяване на производството по несъстоятелност неудовлетворените в приключилото с решение по чл.735 от ТЗ такова производството вземания няма да бъдат погасени. Това следва от разпоредбата на чл.739, ал.2 от ТЗ.

Не такава е постановката на нормата на чл.21, ал.1 от Директива (ЕС) 2019/1023 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 година.

Особено внимание следва да се обърне на разпоредбата на чл.21, ал.3 от Директива (ЕС) 2019/1023 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 година.

Дори и тази разпоредба предвижда възможност за възобновяване **но в само в случаите**, когато към датата на изтичане на алтернативно предвидените в ал.1 на чл.21 от Директивата срокове **СА НАЛИЦЕ активи**, които да са част от масата на несъстоятелността по смисъла на чл.614 от ТЗ.

Ето защо при транспонирането на Директива (ЕС) 2019/1023 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 година е необходимо да бъде предвиден КРАЕН СРОК в който, може да бъде възобновено производството по несъстоятелност.

При положение, че производството по стабилизация има за цел предотвратяването на откриване на производство по несъстоятелност чрез постигане на споразумение между търговеца и кредиторите му за преструктуриране на предприятието, което да доведе до продължаване на дейността на търговеца – чл.761, ал.1 в сегашната й редакция и в редакцията

на вносителя на законопроекта, то явно в този случай наличието на План за погасяване като елемент от Плана за стабилизация не попада в хипотезите на чл. 21, ал.1 б. „а“ от Директивата.

В тази хипотеза попада само и единствено Планът за погасяване, който би могъл да е елемент от Плана за оздравяване по чл.700 от ТЗ подлежащ на утвърждаване с решение по чл.707, ал.1 от ТЗ.

Тази хипотеза е възможна само и единствено при развило се производство по несъстоятелност.

Имаме обаче и хипотеза при която не е изготвен и респективно утвърден План за оздравяване.

Именно за този втори случай говори и нормата на чл.21, ал.1, б. „б“ от Директива (ЕС) 2019/1023 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 година.

За определяне на датата на установяване на масата на несъстоятелността според търговския закон може да служи само и единствено съставянето на описа по реда на чл.653 със съдържанието му определено в чл.652 от ТЗ.

Именно и предвид горните съображения считам(е) , че предложената редакция и допълнение в §. 65 от приетия на първо гласуване на 21.12.2022г. от 48-мо Народно събрание Законопроект за изменение и допълнение на Търговски закон 48-202-01-9 на Министерски съвет относно разпоредбата на новата алинея 3 от чл.744 от ще отговори на императивните изисквания на чл.21, ал.1, б. „б“ от Директива (ЕС) 2019/1023 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 година.

3. По отношение на предложението за допълнение на § 66. от приетия на първо гласуване на 21.12.2022г. от 48-мо Народно събрание Законопроект за изменение и допълнение на Търговски закон вх. № 48-202-01-9/24.10.2022г. на Министерски съвет:

Съдебно решение при условията на чл.632, ал.4 и ал.5 от ТЗ бива постановявано следните случаи :

По чл.632, ал.4 от ТЗ :

Когато е било постановено решение по чл.632, ал.1. от ТЗ водещо откриване на производство по несъстоятелност и спиране на същото. Със същото решение съдът е установил, че наличното имущество на длъжника, включено в масата на несъстоятелността не е било достатъчно за покриване на първоначалните разноски и разноските по чл.629б не са предплатени.

Предплащане на тези разноски е задължение на длъжника и на „всяко заинтересовано лице“ според §. 11. от законопроекта за изменение и допълнение на ТЗ на Министерски съвет или от лицата по чл.625 или от друг кредитор в редакцията на нормата на чл.629б, ал.1.

Възможно е впоследствие тези разноски да са били платени и по реда на чл.632, ал.2 от ТЗ спряното с решението по чл.632, ал.1 ТЗ производство да бъде възобновено.

В този случай очаквано се развива производство по несъстоятелност следва своя нормален ход.

По чл.632, ал.5 от ТЗ :

Когато е било постановено решение по чл.630 от ТЗ при налично имущество или са били платени по реда на чл.629б разноски по несъстоятелността, но наличното имущество и/или платените разноски да не покрият всичките разходи по несъстоятелността.

Тогава съдът отново постановява решение по чл.632, ал.5, вр. ал.1 от ТЗ и също спира производството по несъстоятелност.

С предложеното изменение в разпоредбата на чл.632, ал.1 от ТЗ с §.13 от Законопроекта за ИД на ТЗ на Министерски съвет такова спиране ще бъде допуснато само веднъж.

Безспорно кредиторът е заинтересовано лице и има право, но не и задължение за предплащане на разноските за развитие на производството по несъстоятелност. Интерес от предплащането им има при наличие на имуществени права, с които длъжникът се е разпоредил и които могат да бъдат предмет на исковете по чл. 649, ал. 1 ТЗ с цел удовлетворяване на кредиторите чрез връщане на имущество в масата на несъстоятелност. Интерес от авансиране на разноските ще е налице и в хипотеза на налично имущество, което не е парични средства, в който случай е необходимо да се предплатят разноските по осребряването му – разпоредбата на чл. 639б, ал. 4 ТЗ.

В тези случаи, за да защити интересите си, кредиторът може да упражни правото да иска възобновяване на спряното производство по несъстоятелност като авансира разноските за него.

Българското право предвижда негативни последици за правните субекти не само при неизпълнение на задълженията им, но и при неупражняване на правата им, какъвто е например институтът на погасителната давност.

При констатирано с решението състояние на неплатежоспособност, съответно на свръхзадълженост, в очертаните по - горе хипотези, при които предплащането на разноските би осигурило удовлетворяване на кредиторите, е неоправдано неупражняването от кредиторите на правото да се предплатят разноските да не бъде скрепено с погасяване на вземанията им- чл.739 от ТЗ.

Ако съдържанието на текста на предложената от Министерски съвет с § 66. от проекта за ИД на ТЗ остане с неговото съдържание, то при това положение, тази норма ще влезе в противоречие с нормата на чл.739 от ТЗ.

Същата представлява санкция за кредитора-заинтересовано лице, който след предоставената му възможност в срока по чл.632, ал. 2 от ТЗ да предплати при условията на чл.629б от ТЗ не сторва това, с което на практика допринася за неуспешното пълно провеждане на универсалното производство по несъстоятелност.

Нещо повече - в мотивите към законопроекта на МС липсва каквато и да е дума относно изключението, което се предвижда в новата ал.2 такива права за възобновяване на производството да бъдат предоставени и на лица, бездействали за защита на своя интерес в срока по чл.632, ал.2 от ТЗ.

Нормата на чл.745 в настоящата й редакция, ставаща ал. 1 с редакцията на предложената промяна от Министерски съвет с § 66. от проекта за ИД на ТЗ предоставя права на длъжника или на кредитори с прието или установено по съдебен ред вземане.

Кое налага въвеждането на такова изключение- не става ясно от вносителя.

Освен това :

- Разпоредбата на чл. 748, ал. 1 вр. чл. 747, ал. 1 ТЗ предвижда, че се възстановяват правата на длъжник който изплати напълно ПРИЕТИТЕ в производството по несъстоятелност вземания, заедно с лихвите и разноските по тях.

- Съгласно чл. 750, ал. 2 ТЗ, към молбата за възстановяване на права трябва да бъдат приложени доказателства за изплащане на приетите в производството по несъстоятелност вземания, като възражения срещу молбата по чл. 750, ал. 1 ТЗ могат да се правят от кредитор с прието (чл. 693 ТЗ) или установено по съдебен ред вземане (с решение по чл. 694 и чл. 637, ал. 3 ТЗ) в едномесечен срок от обявяването й в търговския регистър.

От цитираните разпоредби, разписаната в Глава петдесет и първа на ТЗ процедура по възстановяване на права понастоящем обхваща плащането

единствено на установените по реда на чл.693, чл.694 и чл.637, ал.3 ТЗ неудовлетворени вземания в производството по несъстоятелност.

В нито една норма на закона и в Директивата не е поставено изискване по отношение на възстановяване на правата на несъстоятелен длъжник да се представят доказателства за удовлетворяване на непредявени вземания.

Точно и именно затова е санкцията на чл.739, ал.1 от ТЗ .

Неслучайно законодателят е предвидил именно непредявените вземания и неупражнени права в производството по несъстоятелност да бъдат погасени.

Особено внимание следва да бъде обърнато на понятието неупражнени права.

Визират се всички права - включително и правото да бъдат предплатени разноски в случаите по чл.629б от ТЗ от който и да е кредитор-заинтересовано лице и респективно да бъде поискано възобновяване по реда на чл.632, ал.2 от ТЗ.

На практика ще се получи ситуация, при която след изтичането на срока по чл.632, ал.2 ТЗ правото на такъв кредитор да поиска възобновяване чрез депозиране на определените по чл.629б разноски е погасено, а от друга страна му е разрешено по силата на предлаганата с § 66. от проекта за ИД на ТЗ от Министерски съвет нова алинея втора на чл.745 и то без да са платени разноски само и единствено при предпоставките на предлаганите изменения в чл.744, ал.3.

Това е правен нонсенс и ще доведе до абсурдни ситуации при прилагането на закона.

Наличието на такава промяна, особено пречупена и тълкувана в контекста направеното предложение с §.65 за създаване на нова ал. 3 със съдържание предвиждащо без ограничение в срока да бъде поискано възобновяване на производството по несъстоятелност, то това ще доведе до ситуация, при която независимо от санкцията на чл.739, бездействало лице, което твърди че е кредитор да „държи“ до безкрайност във времето наличието на такова производство.

Това от своя страна ще доведе до пълно противоречие с чл. 21 от Директива (ЕС) 2019/1023 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 година.

С Директивата се утвърждава „културата на спасяване“ в Европейския съюз, като се предвиди, че производството по несъстоятелност следва да

доведе до пълно опрощаване на дълга на предприемачите след максимален период от 3 години - чл. 21 от Директивата за преструктуриране и несъстоятелност.

Този максимален срок е предвиден и за възстановяване на правата им - чл. 22 от Директивата.

Съгласно чл. 23 от нея, държавите членки на Европейския съюз могат да предвидят в националното право дерогации от посочените правила (например отказ или ограничаване на опрощаването на дълга, или отмяна на опрощаването), като тези изключения следва да бъдат установени изрично и то „при ясно определени обстоятелства и когато такива дерогации са надлежно обосновани“ и са в насоките, очертани от Директивата за преструктуриране и несъстоятелност.

Неслучайно и вносителят на законопроекта не предвижда промени в нормите на чл.739, чл. 748, ал. 1 вр. чл. 747, ал. 1 и чл. 750, ал. 2 ТЗ.

Единствената „случайност“ за исканата промяна се дължи според мен /нас/ отново на лобиране в полза на кредиторите-взискатели.

Неслучайно е също така и обстоятелството, че в мотивите към целия законопроект липсва дори и една дума относно предлаганите промени в с §.64,65 и 66 от проекта за ИД на ТЗ.

Да не говорим за липсата на съдържание относно тези предлагани промени в твърдяната с мотивите за налична частична предварителна оценка на въздействието съгласно чл. 20, ал. 2 от Закона за нормативните актове и чл. 30б от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация .

Най-сетне - колко на брой са кредиторите и колко са длъжниците в обществото.

Националното законодателство не може и не трябва да бъде изменяно при неустановен обществен интерес и в разрез с постановките на Директивата, включително и при транспонирането й.

По изложените аргументи и предлагам(е) посоченото изменение в §.66 от приетия на първо гласуване на 21.12.2022г. от 48-мо Народно събрание Законопроект за изменение и допълнение на Търговски закон вх. № 48-202-01-9/24.10.2022г. на Министерски съвет в частта на новата ал. 3 от Чл. 745.

4. По отношение на предложението за допълнение на § 68. от приетия на първо гласуване на 21.12.2022г. от 48-мо Народно събрание

Законопроект за изменение и допълнение на Търговски закон вх. № 48-202-01-9/24.10.2022г. на Министерски съвет:

4.1. и **5.** Предлаганото изменение в този параграф относно нормата на чл. 760в и в **§ 94.** относно нормата на **Чл. 798.** от Законопроект за изменение и допълнение на Търговски закон вх. № 48-202-01-9/24.10.2022г. на Министерски съвет има за цел прецизиране на изказа на законодателя.

Българското право в материята относно производството по несъстоятелност чл.607а от ТЗ не прави разлика между видовете търговци по смисъла на Част Втора от ТЗ.

В нашия закон съществуват норми, регулиращи производство по несъстоятелност на ТЪРГОВЕЦА независимо от неговия вид. Няма специални норми за едноличен търговец или за всеки отделен вид търговец по смисъла на Част Втора от ТЗ- бил той ООД, АД, СД, КД или КДА.

Не се прави разлика и между това дали търговското дружество е капиталово или персонално.

Ето защо прецизният изказ в нормата на чл.769в и в **Чл. 798.** изисква думата **„едноличния“** да отпадне.

4.2. и 4.3. Предлаганите изменения се отнасят до нормите на **Чл. 760ж., ал. (1), т.2 и т.3**

Считаме, че предлаганата редакция на вносителя е непрецизна:

С редакцията предлагана от МС се осуетява възможността трето лице да заплати от името и за сметка на несъстоятелния длъжник разноските по несъстоятелността.

Възможно е най-сетне дори и кредитор да ги заплати и да ги опрости или пък да не ги претендира в производството по предявяване на вземанията.

Ето защо считам(е), че предлаганата промяна най-правилно ще създаде предпоставките по чл.760ж, ал.1 т.2. и т. 3 чрез замяна на думите **„е погасил“** с думите **„ са погасени“.**

В крайна сметка целта и изискванията дори на разпоредбата на чл.23, ал.2 б.“д“ от Директива (ЕС) 2019/1023 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 година са: ***разходите по производството, водещо до опрощаване на задължения да бъдат покрит.***

Директивата НЕ СЕ ИНТЕРЕСУВА от това за чия сметка е направено това и не поставя изискване това да е сторил несъстоятелния длъжник.

4.4. По отношение на аргумента за добавяне на съюзът „и“ и цифрата „5“ в нормата на чл.760ж, ал.1, т.5, б. „б“ в мотивите по-горе подробно са изложени хипотезите, при които се постановяват решенията по чл.632, ал.4 и ал.5.

Ако остане редакцията, предложена от вносителя, то тогава **в хипотеза на постановено решение по чл.632, ал.5 от ТЗ няма да са налице предпоставките по чл.760ж** и то при добросъвестно поведение на несъстоятелния длъжник- подал е молба за откриване на производство по несъстоятелност, заплатил е първоначалните разноски по чл.629б, блокирано е цялото имущество с мерките по чл.630, ал.1, т.4 , осребрено е цялото имущество или пък наличното такова е продадено по реда на чл.639б и отново това не е достатъчно за покриване на разноските по несъстоятелността.

Това би било правен абсурд.

ВНОСИТЕЛИ:

Надежда Салабашиева

Лилия Неделчева

Александър Цеков